

BLLOKU I DEGËS SË DJATHË PAS KORRIGJIMIT TË PLOTË KIRURGJIKAL TË TETRADËS FALLOT

ENRI GLIOZHENI, EFROSINA KAO, FEDHON MEKSI *

Summary

RIGHT BUNDLE BRANCH BLOCK AFTER COMPLENTE SURGICAL REPAIR OF FALLOT TETRALOGY

35 parients were studied to establish the postoperative incidence of right bundle branch block (RBBB) in Fallot Tetralogy (FT). 32 patients suffered from FT and 3 patients from subvalvular pulmonary artery stenosis (SPAS). RBBB was seen in the two groups in the same percentage: 66.6 %. We have also found a significative prolongation of the QRS complex in the prostooperative patients with FT ($p < 0.001$) and with SPAS ($p < 0.05$). Based on surgical procedures performed over the two groups of patuents, we have concluded that RBBB was caused by right ventriculotomy and infudibulectomy.

Sot njihet mirë shfaqja e shpeshtë e pamjes elektrokardiologjike të bllokut të degës së djathë (BDD) pas korigjimit të të plotë kirurgjikal të Tetradës Fallot (TF) 1, 4, 9. Mekanizmi që çon në shfaqjen e BDD i është veshur herë traumës kirurgjikale (ndërprerjes) së degës së djathë, që ndodh gjatë riparimit kirurgjikal të defektit sptal interventrikular (7, 12); herë prerje së rrjetës subendokardiale të fibrave Purkinje si pasojë e ventrikulotomisë së djathë vertikale dhe ose rezekimit të endomiokardit infundibular në zonën subpulmonare të ventrikulit të djathë (VD) 5, 10. Në këtë mënyrë është pranuar pra, se pamja postoperatorre e BDD të shkaktohet nga blloku i përcimit në ndonjë nga pikat e ndryshme të sistemit konduktor, duke filluar që nga fashikuli i His e deri në degëzimet terminale të degës së djathë. Në këtë punim jepet incidenca e BDD postoperatorre në të sëmurët pas korigjimit të plotë kirurgjikal të TF, sidhe analiza e veprimeve kirurgjikale që mund të çojnë në shfaqjen e këtij blloku.

Materiali dhe metoda

Në këtë studim u përfshinë 35 të sëmurë me moshë 5-24 vjeç, mosha mesatare 11,5 vjeç, me peshë trupore mesatare 26 kg.(16-50 kg) dhe sipërfaqe trupore mesatare $0,97 \text{ m}^2$ ($0,72-1,37 \text{ m}^2$); Nga të 35 të sëmurët, 32 të sëmurë ishin me TF, ndërsa 3 të sëmurë ishin me stenozë të arteries pulmonare (SAP) subvalvalre. Nga 32 të sëmurët me TF, në 10 prej tyre u qep edhe një komunikim interatrial (në 5 raste ishte tip foramen ovale apertum, në 4 raste ishte tip ostium secundum dhe në 1 rast ishte tip cava i ferior sipas përshtkrimeve të bëra nga kirurgu). Në 1 nga të sëmurët me TF gjendej destrokardi dhe situs inversus visceral. Në 3 të sëmurët

me SAP u qep gjithashtu një komunikim interartial (në 2 raste tip ostium secundum dhe në 1 rast tip foramen ovalke apertum).

Kritere për përcaktimin e BDD u morën (8,3)

1. Kohëzgjatja e QRS mbi 0,10 sec.

2. S. e gjërë në lidhjet $D_1(V_6)$

-Pamja sR' (rsR') në V_1 (aVR).

Në qoftë se nuk plotësohej kriteri (1) atëherë kemi të bëjmë me BDD jo të plotë.

Teknika kirurgjikale ka qënë standarte. Procedura kirurgjikale në 32 të sëmurët me TF përbëhej nga ventrikulotomia vertikale e djathë, mbyllja me pateh tefloni (ose teflon bashkë me perikard) e një defekti interventrikular (DIV) me vendosje të zakonshme perimembranore (me përmasa mesatare $1.5 \times 1.5 \text{ cm}^2$) dhe zgjerimi i rrugëve tëdefluksit të VD nëpërmjet rezekimit të infundibulit në regionin mbipulmonar dhe zgjerimit me pateh rrugëve të defluksit të VD. Në të gjitha rastet u hap atriumi i djathë për të kontrolluar dhe korigjuar një komunikim të mundshëm interatrial. Në 3 rastet me SAP u krye e njëjtë procedurë kirurgjikale, me përjashtim të veprimeve mbi septumin interventrikular.

Rezultatet

Nga 32 të sëmurët me TF përparrë operacionit vetëm 1 i sëmurë kishte BDD jo të plotë. Aksi elektrik i QRS luhatej ndërmjet $105^\circ-165^\circ$ (mesatari 127°). Gjëresia mesatare e QRS ishte 0.07 sec. Presioni sistolik mesatar në VD ishte 113.6 mmHg dhe gradienti transvalvular pulmonar (mesatar) ishte 89 mmHg. Në

* Dërguar në redaksi më 10 qershor 1990, miratuar për botim më 3 dhjetor 1990. Nga Shërbimi i kardiokirurgjisë i Qendrës Spitalore Universitare Tiranë (E.G., E. K. F. M.).

Adresa për letërkim: F. Meksi, Shërbimi i Kardiokirurgjisë së Qendrës Spitalore Universitare Tiranë.